

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA BIAŁYSTOK**

z dnia 2025 r.

w sprawie ustanowienia pomników przyrody

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465¹⁾), w związku z art. 44 ust. 1, 2, 3a i 3b, art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478²⁾), po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku, uchwala się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się pomnikami przyrody drzewa, rosnące na terenie miasta Białystok:

- 1) klon jawor (*Acer pseudoplatanus*) o obwodzie pnia mierzonym na wysokości 130 cm wynoszącym 214 cm, rosnący przy ul. Bohaterów Getta 11, na działce nr geod. 140/10, w obrębie 11 - Śródmieście, stanowiącej własność Gminy Białystok;
- 2) dąb szypułkowy (*Quercus robur*) o obwodzie pnia mierzonym na wysokości 130 cm wynoszącym 424 cm, rosnący przy ul. Bukowej 4, na działce nr geod. 1063, w obrębie 2 – Wysoki Stoczek, stanowiącej własność osoby fizycznej.

§ 2. Szczegółową lokalizację drzew wraz ze współrzędnymi geodezyjnymi oraz wysokością określają załączniki nr 1 i 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Szczególnym celem ochrony pomników przyrody, o których mowa w § 1, jest zachowanie wartości przyrodniczych i krajobrazowych tworów przyrody ożywionej, wyróżniających się szczególnymi cechami osobniczymi takimi jak rozmiar i wiek.

§ 4. W stosunku do pomników przyrody, o których mowa w § 1 wprowadza się następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzania lub przekształcania obiektu lub obszaru,
- 2) uszkodzania i zanieczyszczania gleby,
- 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej,
- 4) zmiany sposobu użytkowania ziemi,
- 5) umieszczania tablic reklamowych.

§ 5. W stosunku do pomników przyrody, o których mowa w § 1, w ramach ochrony czynnej ustala się:

- 1) obowiązek stałego monitoringu stanu zdrowotnego pomników przyrody i w razie potrzeby wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych i zabezpieczających,
- 2) wykonywanie działań ochronnych w celu utrzymania właściwego stanu pomników przyrody i realizacji celów ochrony,
- 3) obowiązek stałego monitoringu oznakowania pomników przyrody i uzupełniania jego braków.

§ 6. Koszty utrzymania i pielęgnacji pomników przyrody ponosi Gmina Białystok.

§ 7. Nadzór nad pomnikami przyrody sprawuje Prezydent Miasta Białegostoku.

§ 8. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Białegostoku.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1572, 1907, 1940

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1940

§ 9. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

PRZEWODNICZĄCA RADY

Katarzyna Jamróz

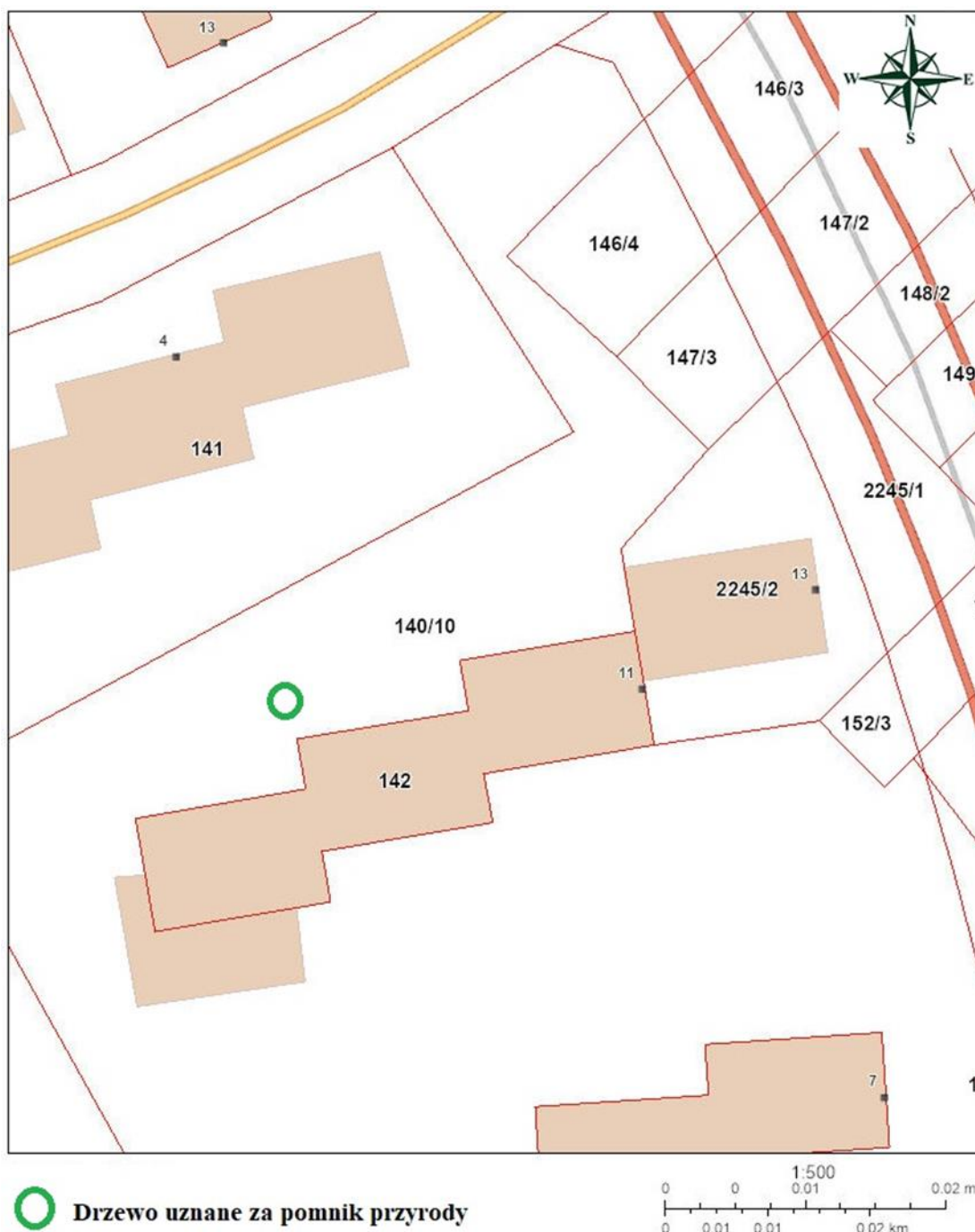
**Lokalizacja pomnika przyrody, drzewa z gatunku klon jawor (*Acer pseudoplatanus*) rosnącego
w Białymstoku przy ul. Bohaterów Getta 11**

Współrzędne geodezyjne drzewa w systemie 1992 (EPSG 2180) - dokładność do 5 metrów:

x: 593925.88; y: 777517.74.

Współrzędne geograficzne (dokładność do 5 metrów): 53°08'17.56''N; 23°09'2.69''E.

Wysokość drzewa: około 20 metrów.

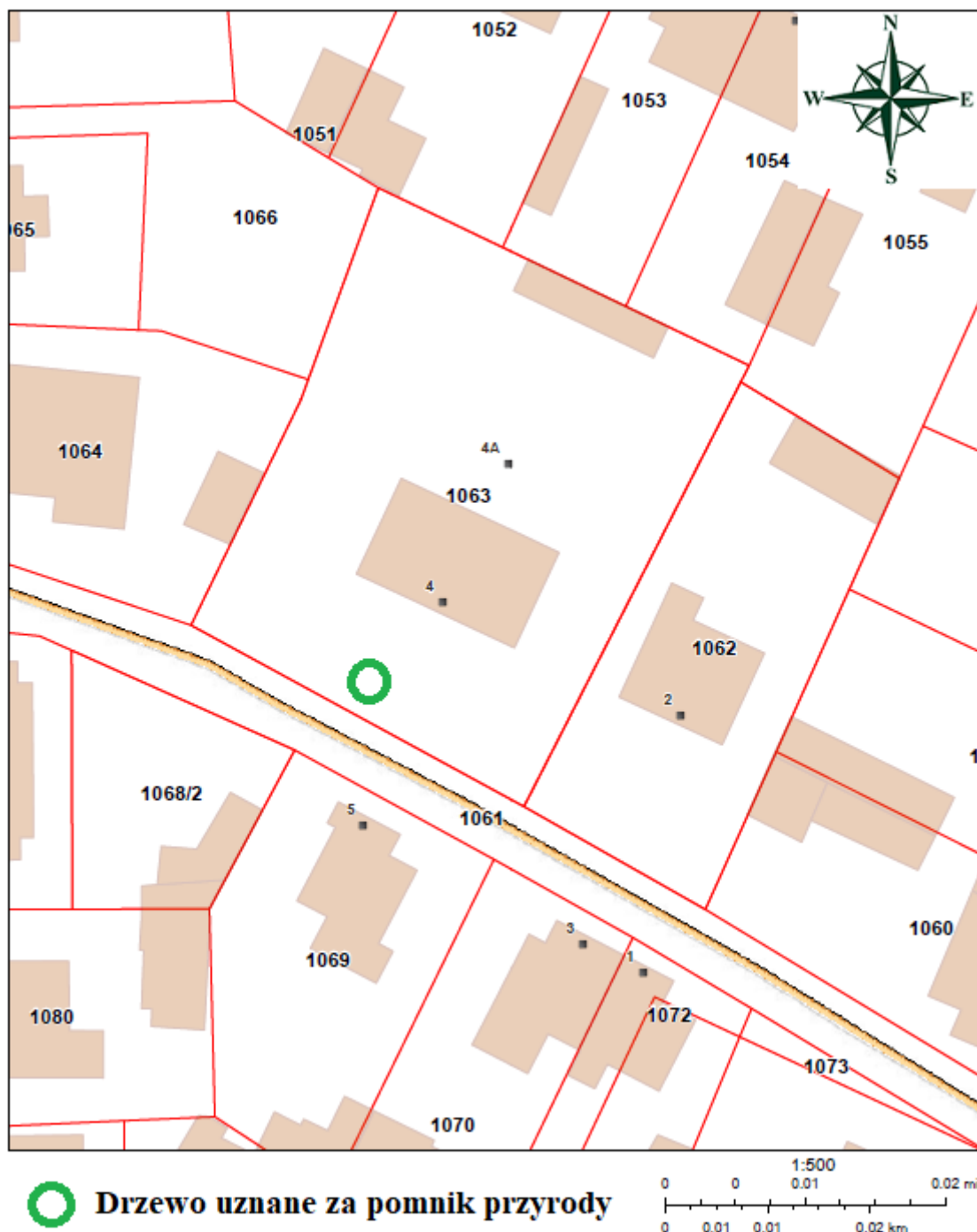
Lokalizacja pomnika przyrody – dąb szypułkowy (*Quercus robur*) rosnący przy ul. Bukowej 4

Współrzędne geodezyjne drzewa w systemie 1992 (EPSG 2180) - dokładność do 5 metrów:

x: 594802.93, y: 775895.74.

Współrzędne geograficzne (dokładność do 5 metrów): 53°08'48.86'' N, 23°07'38.39'' E.

Wysokość drzewa: około 21 metrów.

UZASADNIENIE

W związku z otrzymaniem od osoby fizycznej oraz od Zarządu Mienia Komunalnego w Białymstoku wniosków, w sprawie uznania za pomniki przyrody drzew:

1) dębu szypułkowego (*Quercus robur*) o obwodzie pnia mierzonym na wysokości 130 cm wynoszącym 424 cm, rosnącego w Białymstoku przy ul. Bukowej 4, na działce nr geod. 1063, w obrębie 2 – Wysoki Stoczek, stanowiącej własność osoby fizycznej;

2) klonu jaworu (*Acer pseudoplatanus*), o obwodzie pnia mierzonym na wysokości 130 cm wynoszącym 214 cm, rosnącego w Białymstoku przy ul. Bohaterów Getta 11, na działce nr geod. 140/10, w obrębie 11 - Śródmieście, stanowiącej własność Gminy Białystok będącej w zarządzie Zarządu Mienia Komunalnego w Białymstoku;

wszczęto procedurę uznania ww. drzew za pomniki przyrody w rozumieniu art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą". Zgodnie z ww. przepisem pomnikami przyrody są skupiska tworów przyrody żywej o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

Przedmiotowe drzewa odznaczają się dobrym stanem zdrowotnym, wysoką wartością przyrodniczą i krajobrazową oraz indywidualnymi cechami wyróżniającymi je wśród innych tworów przyrody żywej, takimi jak konstrukcja korony bez wadliwych rozwidleń, okazały wzrost i dojrzały wiek, co zostało potwierdzone ekspertyzami dendrologicznymi wykonanymi przez Tomasza Kryjana -Inspektora Nadzoru Terenów Zieleni upr. nr NOT-SITO Poznań/TZ/0246/23.

Przedmiotowe drzewa stanowią cenny element środowiska miejskiego. Uznanie ww. roślin za pomniki przyrody ma istotne znaczenie dla kształtowania tzw. wizerunku zielonego miasta i wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców oraz dbałości o walory przyrodnicze Białegostoku.

Do ustanowienia pomników przyrody nie jest wymagane uzyskanie zgody właściciela nieruchomości, na której rośnie drzewo wskazane do objęcia tą formą ochrony przyrody. Niemniej jednak należy wskazać, że w przypadku dębu rosnącego przy ul. Bukowej wniosek właściciela działki o uznanie dębu szypułkowego za pomnik przyrody należy uznać za akceptację objęcia drzewa ochroną prawną i podobnie w przypadku klonu, o którego ustanowienie pomnikiem przyrody zwrócił się zarządca nieruchomości na której rośnie drzewo.

Ponadto w toku postępowania uzyskano pozytywne opinie dotyczące objęcia ochroną ww. drzew, dyrektorów jednostek Urzędu Miejskiego w Białymstoku: Departamentu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Departamentu Urbanistyki, Departamentu Skarbu oraz Departamentu Inwestycji.

Uchwała określa zakazy dla pomników przyrody wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1 ustawy. Zrezygnowano z zakazów zawartych w art. 45 ust. 1 pkt 2, 5, 6, 8, 9, 10 ustawy, gdyż nie mają one zastosowania w przypadku obiektów objętych niniejszą uchwałą.

Nadzór nad pomnikami przyrody powierzono Prezydentowi Miasta Białegostoku. Uchwała określa również zasady wykonywania działań w ramach ochrony czynnej, poprzez:

- zobowiązanie nadzorującego do stałego monitorowania pomników przyrody, wykonywania zgodnie ze sztuką ogrodniczą prac mających na celu dobrostan cennych przyrodniczo i krajobrazowo obiektów,
- wykonywanie działań dążących do zachowania właściwego stanu pomników przyrody oraz ich wartości przyrodniczych i krajobrazowych,
- zobowiązanie nadzorującego do stałej dbałości o czytelne oznakowanie pomników przyrody, zgodnie z art. 115 ustawy.

Zgodnie z art. 44 ustawy, rada gminy ustanawia i znosi formy ochrony przyrody, takie jak m.in. pomniki przyrody, w drodze uchwały. Projekty tych uchwał wymagają uzgodnienia z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku otrzymał do uzgodnienia projekt niniejszej uchwały w dniu 17 grudnia 2024 r. Ponieważ RDOŚ nie zajął stanowiska w przedmiotowej sprawie w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu, zgodnie z art. 44 ust. 3b ustawy projekt uchwały został uznany za uzgodniony.

W przedmiotowej sprawie przeprowadzono konsultacje społeczne. W wyznaczonym terminie w ramach przeprowadzonych konsultacji wpłynęło łącznie 25 opinii, w tym 24 od mieszkańców a jedna od organizacji pozarządowej. Wszystkie opinie były pozytywne. W części z nich zaproponowano modyfikacje treści § 4 i § 5 projektu uchwały, które zostały odrzucone, zasadniczo z uwagi na fakt, że Rada Miasta nie posiada prawa do wprowadzania zapisów ponad te enumeratywnie wymienione, wynikające z treści przepisu art. 45 ust. 1 i 2 ustawy.

Realizacja przedmiotu uchwały pociąga za sobą skutki finansowe dla budżetu Gminy Białystok. Na koszty te składa się m. in. oznakowanie pomników przyrody i koszty związane z prowadzeniem, w ramach czynnej ochrony, zabiegów pielęgnacyjnych, ewentualnie ekspertyz dendrologicznych wykonywanych w zależności od potrzeb. W chwili obecnej nie można oszacować dokładnych kosztów realizacji ww. działań.